

Slutrapport, DEM-projekt

Når et projekt med medfinansiering fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses Decentrale Erhvervsfremmemidler (DEM) afsluttes, er det vigtigt at få beskrevet projektets vigtigste resultater og samlet op på de gode – og eventuelt mindre gode – erfaringer, der er indhøstet undervejs. Erfaringerne skal bruges til læring og input til at skabe endnu bedre og mere effektfulde projekter i fremtiden.

Projektets resultater og erfaringer skal beskrives af tilsagnsmodtager i den såkaldte **slutrapport**, der skal afleveres til Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse samtidig med det afsluttende regnskab for projektet.

NB: Hvis projektet slutevalueres af Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses evaluator, vil denne evalueringsrapport erstatte slutrapporten. Tilsagnsmodtager kan i så fald vælge at udarbejde sin egen slutrapport, men det er ikke noget krav.

Hvis projektet derimod ikke slutevalueres af Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses evaluator, skal tilsagnsmodtager sørge for at få udarbejdet slutrapporten.

Slutrapporten skal udfyldes i den nedenstående skabelon for at sikre sammenlignelighed på tværs af projekter.

Slutrapporten vil blive offentliggjort på [Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses hjemmeside](#).

Slutrapporten skal derfor skrives, så den kan læses og forstås af personer uden forudgående kendskab til projektet. Skriv gerne i et kort, klart og aktivt sprog. Og brug gerne underoverskrifter og punktopstillinger, som gør teksten overskuelig og læsevenlig.

Hvis projektet er evalueret af en ekstern evaluator, som projektet selv har udvalgt, kan resultaterne fra denne evaluering med fordel indarbejdes i slutrapporten.

Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, september 2021

Skabelon for slutrapport (max 10 sider)

Stamdata om projektet

Ud for "journalnummer" skrives projektets journalnummer hos Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

De samlede projektudgifter og medfinansieringen skal matche det endelige projektrekskab. Hvis tilsagnsmottager er i tvivl om medfinansieringen, bedes man kontakte Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Alle beløb bedes oplyst i hele kr.

Projekttitle: Indsats for bæredygtig vækst i dansk turisme

Journalnummer: DEM-21-0184

Projektperiode: 28.11.2021 til 15.09.2025

Samlede projektudgifter (kr.): 15.953.672,93 kr.

Medfinansiering fra DEM-midler (kr.): 11.965.254,70 kr.

1. Projektets formål og vigtigste partnere

Her beskrives kortfattet projektets formål, inkl. målgruppe. Herudover beskrives hvilke partnere (erhvervsfremmeaktører, uddannelses- og videninstitutioner, virksomheder mv.), der har bidraget til at gennemføre projektet, og hvilke roller partnerne hver især har udfyldt i projektet.

Projektets formål har været at gennemføre indsatser, der kan understøtte den grønne omstilling af turismen i Danmark i regi af Partnerskab for bæredygtig turismeudvikling. Partnerskabet består af VisitDenmark, Dansk Storbyturisme, Dansk Kyst- og Naturturisme samt MeetDenmark, der også har stået som lead-ansvarlige for hver sin indsats. Partnerskabets sekretariat har været ansvarlig for den tværgående koordinerings- og vidensdelingsindsats.

Projektets primære målgruppe var i udgangspunktet alle aktører i dansk turisme, da formålet med partnerskabet er at skabe sammenhæng i nationale, lokale, offentlige og private indsatser, så Danmark kan stå stærkt i den internationale konkurrence.

I praksis har særligt de danske destinationsselskaber, erhvervshusene, erhvervsorganisationerne samt KL været involveret i det konkrete arbejde - udover de konkrete virksomheder, der har deltaget i diverse certificerings- og kompetenceforløb. Endelig har projektet været fulgt tæt af NTFs Advisory Board, der også formelt har været udpeget som Advisory Board for Partnerskab for bæredygtig turismeudvikling.

Af øvrige samarbejdspartnere og leverandører kan nævnes: Center for Regional og Turisemeforskning, Feriehusejernes Brancheforening, Rådet for Bæredygtigt Byggeri, Green Key sekretariatet, HORESTA, certificeringsrådgivere mm.

2. Projektets vigtigste resultater/effekter

Her beskrives kort de vigtigste aktiviteter, som har været gennemført i projektet, de skabte output samt resultater/effekter. Med hensyn til resultater/effekter beskrives både de allerede skabte resultater/effekter og de resultater/effekter, som forventes at indtræffe, efter projektet er afsluttet.

Beskrivelsen af projektets aktiviteter, output og resultater/effekter skal tage udgangspunkt i den endelige ansøgning og det output- og effektskema, som tilsagnsmottager afleverer til Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse i forbindelse med projektets afslutning. Det er ikke nødvendigt at omtale alle indikatorer. Dog skal antal deltagende virksomheder/personer samt resultat-

2. Projektets vigtigste resultater/effekter

/effektindikatorer altid omtales. Vigtige resultater, som ikke er målt med indikatorer, bør også omtales.

Indsats 0: Kortlægning af igangværende bæredygtighedsindsatser i dansk turisme

Partnerskabet startede med at gennemføre en kortlægning af indsatser og interessenter på bæredygtighedsområdet, som efterfølgende er blevet videreføret gennem hjemmesiden groenturisme.dk, LinkedIn, diverse møder (herunder på Folkemødet 2023 og Klimafolkemødet 2023 og 2024), 6 webinarer i 2024 og en større afsluttende konference afholdt 4.2.2025. Konferencen havde deltagelse af over 200 personer og blev evalueret til at have 88 % tilfredshed.

I regi af partnerskabet og i samarbejde med Danske Destinationer er der i 2025 blevet udarbejdet en Nulpunktsmåling af certificeringsordninger i dansk turisme. Dermed er grundlaget lagt for fremadrettet at kunne følge antallet af certificerede overnatningsvirksomheder, forlystelsesparker samt offentlige turismeorganisationer, hvilket er to af 9 indikatorer i Den nationale strategi for bæredygtig vækst i dansk turisme.

Indsats 1: Udvikling af dansk CO2-målingsmetode

Det helt overskyggende resultat har været, at der nu findes en CO2-målemetode for dansk turisme. Center for Regional- og Turisemeforskning var leverandør på udviklingen af CO2-målemetoden, og udarbejdede i 2023 en international sammenlignelig CO2-målemetode., jfr. UNs målemetode.

I 2024 leverede CRT resultater baseret på først 2019-2020-2021-data og sidst på året 2022-data. Resultaterne blev lanceret først i forbindelse med offentliggørelse af den nye nationale turisme strategi oktober 2024 og dernæst i forbindelse med Partnerskabets konference den 4. februar 2025- I forbindelse med offentliggørelse af klimaregnskaberne blev der gjort en særlig indsats for at informere destinationerne, da klimaftrykket beregnes både på nationalt og destinationsniveau. Derudover bidrog Partnerskabet til udarbejdelsen af Danske Destinationers DEB-ansøgning "Bæredygtige Destinationer 2.0" mhp. at sikre bedst mulig koordinering og synergi i den fremtidige indsats.

Indsats 2: Udbredelse af certificeringsordninger i de fire storbyer (gennemført i tæt samarbejde med indsats 4)

Certificeringsindsatsen har udgjort en central del af projektet både ift. rekruttering, fremdrift og gennemførelse af certificeringsforløb. Indsats 2 har været gennemført i tæt samarbejde med indsats 4 / MeetDenmark. Undervejs i projektet er der gjort væsentlige erfaringer i arbejdet med storbyernes turismeaktører og møde- og erhvervssturismevirksomheder. Disse erfaringer er løbende blevet delt med DMO'er nationalt og internationalt, erhvervshusene og Danske Destinationer, hvilket har bidraget til at styrke den nationale kapacitet og skabe retning for en mere ensartet tilgang til certificeringsarbejdet i dansk turisme.

En væsentlig del af indsatsen har været at arbejde strategisk med skalering på flere niveauer – blandt andet gennem produktion og anvendelse af certificeringsfilm, formidling via vidensdeling samt en SoMe-kampagne i projektets slutspurt i samarbejde med erhvervshusene. Formålet har været at motivere flere turismeaktører – både inden for og uden for storbyerne – til at indgå i et certificeringsforløb. Tilgangen til skalering gennem hele projektperioden har bidraget til en markant større synlighed omkring certificeringer som et konkret og anvendeligt redskab til at strukturere arbejdet med bæredygtighed.

Effekten af indsatsen har vist sig på flere niveauer. For det første har certificeringsindsatsen givet virksomhederne et tydeligere overblik over deres bæredygtighedsarbejde og skabt struktur omkring indsatserne – et gennemgående udbytte i de cases, der er dokumenteret i den kommunikationsguide, der er udviklet ved hjælp af projektet. For mange turismevirksomheder har processen betydet et løft i både interne arbejdsgange, medarbejderinvolvering og strategisk forankring af den grønne omstilling.

2. Projektets vigtigste resultater/effekter

For det andet har certificeringerne bidraget til øget synlighed udadtil. Certificeringerne fungerer som et kvalitetsstempel, der både styrker virksomhedernes markedsposition og gør det lettere for gæster og samarbejdspartnere at navigere efter bæredygtige valg. Dette har også medvirket til at skabe et stærkere incitament for andre turismevirksomheder til at gå i gang.

Derudover har denne indsats bidraget til løbende videndelingsarrangementer i storbyerne i løbet af projektperioden, produktion af fem certificeringsfilm mhp. at motivere turismevirksomheder til certificeringsforløb, skalering af indsatsen, opdatering af certificeringsguides, en kommunikationsguide samt en minirapport over, der undersøger økonomiske fordele ved at blive certificeret.

Dansk Storbyturisme havde i projektet et mål om at få certificeret 40 turismevirksomheder og nåede i alt 31 certificeringer. MeetDenmark havde et mål om at få certificeret 22 virksomheder og opnåede 12 certificeringer inden for projektperioden. Det forventes, at hovedparten af de resterende virksomheder opnår deres endelige certificering efter projektperiodens afslutning.

Indsatsen har styrket kendskabet til certificeringsordninger, skabt konkrete resultater hos de deltagende virksomheder og etableret en stærkere platform for det videre arbejde med grøn omstilling. Erfaringerne peger på, at der nu via indsatsen er etableret et solidt fundament, der kombinerer viden og praksis, som kan løftes og skaleres yderligere i kommende indsatser og samarbejder i dansk turisme.

Indsats 3: Grøn omstilling af overnatningskapacitet

BÆREDYGTIG PLANLÆGNING AF SOMMERHUSOMRÅDER

Hovedaktiviteten i denne indsats har været udvikling af et idékatalog primært målrettet kommunerne som planmyndighed. Med afsæt i principper for bæredygtigt byggeri og bæredygtig områdeudvikling (DGNB-certificeringer mm.), og erfaringerne fra forskningsprojektet "Sommerhuse og verdensmål – benyttelse, beskyttelse og planlægning" (SDU m.fl.), blev der igangsat en identifikation og analyse af relevante bæredygtighedsudfordringer og -potentialer inden for planlægning af sommerhusområder. Fem cases praksisgør de relevante udfordringer og -potentialer, og kommer med retningslinjer, som kan understøtte det fremtidige lokalplanarbejde med at udvikle mere bæredygtige sommerhusområder.

Output: Idékatalog.

Forventede effekter: At kommunerne fremadrettet henter inspiration og værktøjer fra idékataloget i deres planlægningsarbejde knyttet til omstilling og udvikling af sommerhusområder. Dertil også, at landets kommuner med idékataloget i hånden vil blive inspireret til at indarbejde vigtige bæredygtighedsprincipper i både planstrategier, kommuneplaner og lokalplaner, herunder også at op mod 1 ud af 3 af ansøgninger om udlæg af sommerhusområder, under aftale om opfølgningen på evaluering af Planloven mv., tager højde for udviklingsprincipper skitseret i idékataloget (effekt 1 år efter endt projektperiode). Kataloget anvendes allerede i dag som et af flere værktøjer i en kommunes arbejde med at udvikle nye sommerhusområder.

UDVIKLING AF CERTIFICERINGSORDNING FOR FERIEHUSE

Hovedaktiviteten i denne indsats har været opdatering og videreudvikling af DGNB-Villa certificeringsmanualen, så den fremadrettet omfatter feriehuse ved nybyg og omfattende renoveringer.

Output: En opdateret manual indeholdende parametre og vægte der er tilpasset feriehuse ved nybyg og omfattende renoveringer.

Forventede effekter: At typehuseproducenter, byggefirmaer, håndværkere og byggebranchen bredt får kendskab til den opdaterede manual, og vil støtte op om certificeringen i deres arbejde. Dertil også, at feriehusejerne også bliver motiveret til at indtænke bæredygtige tiltag ved nybyg eller renovering af deres feriehus, men også i deres drift af feriehusene. Målet er i sig selv ikke

2. Projektets vigtigste resultater/effekter

nødvendigvis en certificering, men at feriehusejerne begynder at agere mere bæredygtigt, når det kommer til indkøb af fx nye hårde hvidevarer, varmekilder, renoveringer.

Effekt 3 år efter endt projektperiode:

Indsatsen skal også bidrage til at indfri, at feriehus der enten har opnået Koglemærket - fokus på energi eller en DGNB-Villa certificering udlejes 30% mere end gennemsnittet for feriehus der ikke har et mærke/certificering. En grøn omstilling af de danske feriehus er afgørende, hvis vi skal fremtidssikre markedsrelevant og tilstrækkelig overnatningskapacitet. Over en årrække kan vi se tendenser og praksisser, der understøtter at bæredygtighed er ved at være den nye normal. Dette

både til hverdag og på ferier, hvor borgere og gæster forventer, at det er noget som er taget højde for - en præmis. Det er en forventning, at dette også smitter af på gæsternes valg af feriehus ved booking. Om det kan nås inden for denne treårig periode, er svært at sige. Men det kan siges, at de første vigtige spadestik er taget, og at der nu arbejdes på højtryk for at motivere feriehusejerne om denne grønne omstilling, ved at kommunikere om mærkerne og gøre dem synlige overfor målgruppen. Et arbejde der fortsætter efter projektafslutningen.

Indsats 4: Bæredygtig udvikling af erhvervsturismen i Danmark

Bæredygtig udvikling i erhvervsturismen. Indsats 4 består af tre selvstændige spor:

- Spor 1: Virksomhedsforløb
- Spor 2: Videndeling, netværk og inspiration
- Spor 3: Skaleringsaktiviteter og formidling

Spor 1: Virksomhedsforløb - består af 3 delindsatser

Delindsats 1: Forløb med fokus på strategisk effektmåling

Delindsats 2: Forløb med fokus på udbredelse af certificeringsordninger til erhvervs- og mødeturismen (samarbejde med Dansk Stor-byturisme – indsats 2)

Delindsats 3: Forløb med fokus på bæredygtighed i værdikæden

Output:

49 virksomhedsforløb

18 handleplaner

12 certificerede virksomheder

Se Storbys bidrag (indsats 2) vedr. den fælles certificeringsindsats.

Der har i MeetDenmark udover certificeringsindsatsen været fokus på arbejdet med strategisk effektmåling i delindsats 1 og virksomhedernes arbejde med bæredygtige værdikæder i delindsats 3. Der er udviklet og offentliggjort i alt 11 cases. 6 cases beskriver og tydeliggør virksomheders udfordringer og hvordan de har arbejdet med deres leverandører. Efter end projektperiode viser det sig at virksomhederne er fortsat arbejdet med flere leverandører og benytter de værktøjer og den viden, de har opnået i forløbet, fordi det potentiale, der ligger i værdikæderne er blevet tydeligt gjort for dem. I forløbet med strategisk effektmåling (delindsats 1) er der udviklet 5 cases der viser, hvordan virksomhederne har fået sat fokus på, hvor de kan optimere og sætte arbejdet med CO2-reduktion i system. Virksomhederne arbejder videre med de mål, de har sat sig.

2. Projektets vigtigste resultater/effekter

Spør 2: Videndelings-, netværks- og inspirationsarrangementer

Der har i hele projektperioden været fokus på videndeling og inspiration – bl.a. via webinarer og deling af cases. Dertil har der været afholdt 3 konferencer, hvoraf den seneste Partnerskabskonference ”Sammen om bæredygtig turisme”, blev afviklet den 04. februar 2025 i DGI-Byen. MeetDenmark var bl.a. ansvarlig for to break-out sessions, som skulle inspirere deltagerne til at tænke bæredygtighed i hele værdikæden, samt give råd og tips til at gøre forplejningen ved møder og konferencer mere plantebaseret.

Spør 3: Skalingsaktiviteter, formidling og projektledelse

MeetDenmark har bl.a. arbejdet med at opsamle og udbrede de gode eksempler og erfaringer på tværs af delindsatserne i spør 1 via virksomhedscases og webinarer. Alle cases og webinarer er tilgængelige på MeetDenmarks hjemmeside, samt i Partnerskabets vidensbank. Desuden har der været en aktiv kommunikationsindsats mhp. at udbrede casene f.eks. via foreningens og medlemmernes egne LinkedIn-kanaler, nyhedsbreve osv.

Cases, erfaringer og viden er samlet i et brugervenlig univers/onlinekatalog målrettet virksomheder, som skal inspirere og hjælpe med den fortsatte bæredygtige omstilling af branchen.

3. Erfaringer og læring

Her beskrives de vigtigste erfaringer og læring, som tilsagnsmottager og de øvrige partnere bag projektet har gjort sig, og som man bør holde sig for øje, hvis man skal gennemføre lignende projekter i fremtiden. De mindre gode erfaringer kan være mindst lige så vigtige at få beskrevet som de gode.

Fokus skal være på, om projektets effektkæde (årsags-virkningssammenhænge) hang sammen som ventet, dvs. førte de gennemførte aktiviteter til de forventede output og effekter? Hvis de gennemførte aktiviteter ikke førte til de forventede output og effekter, skyldtes det så, at en eller flere af de kritiske forudsætninger bag projektets effektkæde ikke holdt stik, eller var der tale om uforudsete udefrakommende faktorer (fx en økonomisk lavkonjunktur)?

Var nogle aktiviteter særligt succesfulde? Var der aktiviteter, som man ville udelade, tilføje eller gribe anderledes an, hvis man skulle gentage projektet?

Hvis projektet er evalueret, eller der er foretaget anden form for videnopsamling, kan dette med fordel indarbejdes i slutrapporten.

I 2025 samlede partnerskabet nøgleaktører fra turismebranchen til konferencen ” Sammen om bæredygtig turismeudvikling”. Konferencen blev positivt modtaget i branchen og fik besøg af ministeren og omtalt i flere medier. Konferencens succes viser, at det giver mening at samle hele turismebranchen og sætte fokus på de fælles udfordringer branchen står overfor.

Indsats 1: Udvikling af dansk CO2-målingsmetode

Udviklingen af målingsmetoden har været gennemført samtidig med, at Nordisk Ministerråd har givet støtte til at foretage sammenligninger med andre nordiske lande. Dette har givet et godt indtryk af, hvor svært det er at sammenligne med andre lande, men også hvor privilegerede vi er i Danmark, at vi har forbrugsdata fra Turistundersøgelsen, der kan anvendes på både nationalt og destinationsniveau. Det er blevet drøftet om flykondensstribernes klimaeffekt bør inddrages i metoden, og det vurderes, at dette bør ske, når der foreligger europæiske beregninger for disse.

Indsats 2: Udbredelse af certificeringsordninger i de fire storbyer

Turismevirksomhederne har først og fremmest deres forretning at tænke på og den daglige drift. Derfor er det vigtigt, at virksomhederne har tid og ressourcer til at gennemføre certificeringsforløb

3. Erfaringer og læring

og ønsker at prioritere at komme helt i mål. Der har desuden været tryk på hos udbydere af certificeringsordninger, hvilket har skabt ventetid på f.eks. ansøgning og efterfølgende auditering. Det er en vigtig erfaring ift. fremadrettede projekter vedrørende certificeringer.

For at understøtte virksomhederne bedst muligt i processen, er der givet konkret hjælp til at navigere i valg af certificeringsordninger samt i de enkelte faser af certificeringsforløbet. Der har desuden været fokus på at støtte virksomhederne i det praktiske arbejde med certificering — herunder kortlægning af eksisterende tiltag, forståelse af kriterierne og prioritering af indsatsområder samt udarbejdelse af nødvendig dokumentation. Flere virksomheder har haft gavn af ekstern rådgivning/konsulentbistand som en del af certificeringsforløbet - særligt i de indledende faser, hvor krav og kriterier kan virke uoverkommelige og komplekse.

Forankringen ift. at arbejde med at opnå en certificering internt i virksomhederne har også været central. Mange har etableret interne arbejdsgrupper eller udpeget en tovholder, som har sikret fremdrift og forankring i organisationen. Dette har bidraget til, at certificeringsarbejdet i højere grad er blevet integreret i den daglige drift fremfor at blive et sideløbende projekt.

Erfaringen viser, at denne kombination af kapacitetsopbygning, praktisk støtte og rådgivning har været en vigtig faktor for, at virksomhederne har kunnet påbegynde og gennemføre certificeringsforløb — og at det er afgørende at fastholde denne form for støtte inkl. den økonomiske ift. den videre udbredelse af certificeringer i turismen.

Indsats 3: Grøn omstilling af overnatningskapacitet

1. Samarbejde på tværs

Den værdi der kommer ved at arbejde på tværs af brancher for at opnå et fælles mål kan ikke fremhæves nok. I arbejdet med at udvikle certificeringen for feriehuse, er der bygget videre på det tætte samarbejde, som Dansk Kyst- og Naturturisme (DKNT) har opbygget med Rådet for Bæredygtigt Byggeri (RFBB) i et tidligere projekt. RFBB er en non-profit medlemsorganisation der sat i verden for at fremme bæredygtighed i bygge- og ejendomsbranchen. De har bidraget med vigtig viden og know how fra deres branche som har været afgørende for projektets resultater vedrørende en certificering gældende for feriehuse.

Sideløbende med udvikling af DGNB-Villa manualen har der pågået et udviklingsarbejde af mærkningsordningen Koglemærket - fokus på energi hos Feriehusudlejernes Brancheforening. For at sikre synergier på tværs af udviklingsarbejdet med de to feriehusordninger i de to forskellige projekter, har der også her været et givtigt samarbejde mellem de tre organisationer. Dette er bl.a. sikret ved, at DKNT indgår som partner i projektet "Grønne Feriehuse", og er repræsenteret i projektets følgegruppe. Derudover er der undervejs afholdt flere møder mellem de tre organisationer.

2. Et langt og sejt træk

Det er både tids- og ressourcekrævende at udvikle værktøjer og viden knyttet til arbejdet med grøn omstilling af feriehuse og feriehusområder. Vi har i projektet, undervurderet dette og været for optimistiske ift. hvad der har været realiserbart inden for tidsplanen ved at have villet for meget for hurtigt. Med en forlængelse af projektet, har det heldigvis været muligt at få gennemført udviklingsarbejdet, så det harmonerer med de nødvendige processer og arbejdsgange, det har krævet for at komme succesfuldt i mål med de enkelte udviklingsaktiviteter.

Indsats 4: Bæredygtig udvikling af erhvervsturismen i Danmark

Se Storbys bidrag (indsats 2) vedr. den fælles indsats om certificeringer.

I forbindelse med virksomhedsforløb er erfaringen at hverdagen ændrer sig hurtigt i en virksomhed, hvor faktorer som sygdom eller jobskifte hos nøglemedarbejdere spiller en rolle i forhold til om de kom i mål eller ej med f.eks. en certificering. Dog viste det sig, at selvom ikke alle virksomhederne

3. Erfaringer og læring

kom helt i mål, fik de noget ud af processen. De er kommet i gang med deres bæredygtighedsarbejde og har fået en forståelse for, hvad der skal til og hvilke indsatser de skal fokusere på. Virksomheder er optaget af daglig drift og derfor skal der ekstra fokus på at guide dem igennem virksomhedsforløb og komme helt i mål.

I udviklingen af virksomhedsforløb er det vigtigt at have kontakte med erhvervet for at forventningsafstemme og tilpasse indsatserne. MeetDenmark nedsatte et Soundingboard bestående af en række erhvervsturismevirksomheder. De bidrog bl.a. til udvikling af virksomhedsforløb og tilpasning af værktøjer. En anbefaling er derfor at inddrage erhvervet i udvikling af f.eks. virksomhedsforløb.

Mange erhvervsturismevirksomheder har fokus på de lavthængende frugter i egen organisation og er endnu ikke klar til at sætte fokus på hele værdikæden. Det er ikke pga. manglende vilje, men mere et spørgsmål om viden og ressourcer. Opgaven kan synes uoverskuelig. Dette understreger midlertidig vigtigheden af fortsat at understøtte virksomhederne i dette arbejde, da det for mange er dette, som er mest vanskeligt. Desuden er det ofte i leverandørkæderne (scope 3) at der findes et stort udviklingspotentiale.

4. Forankring/videreførelse efter projektperioden

Her beskrives, hvordan projektets resultater videreføres og videreudvikles, når tilskuddet udløber, og hvilke konkrete tiltag der er gjort for at forankre projektets erfaringer og resultater.

Indsats 0: Kortlægning af igangværende bæredygtighedsindsatser i dansk turisme

I den seneste nationale strategi for dansk turisme er det nævnt, at VisitDenmark skal videreføre partnerskabet med relevante aktører mhp. at sikre løbende koordinering. De 4 parter i partnerskabet har således beskrevet, hvilke indsatser der vurderes at være vigtigst at videreføre og hvilke nye, der bør komme til. Pt. afventes finansiering af disse fremtidige indsatser.

Indsats 1: Udvikling af dansk CO2-målingmetode

Det vurderes at være centralt også fremover løbende at måle på turisternes klimamæssige betydning for dansk turisme, så fx de destinationer, der udarbejder klimahandlingsplaner på turismeområdet mod 2030, løbende kan følge med i udviklingen for deres destination.

Indsats 2: Udbredelse af certificeringsordninger i de fire storbyer

Certificeringsindsatsen vil fortsat være en vigtig brik i arbejdet med den grønne omstilling af turismen i Danmark. Erfaringerne fra projektet har vist, at certificeringer ikke kun er et engangsløft for virksomhederne, men et strategisk redskab til løbende udvikling, dokumentation og synliggørelse af bæredygtighedsarbejdet. Derfor er det afgørende, at indsatsen ikke afsluttes med projektperioden, men videreføres, forankres og videreudvikles i de eksisterende strukturer, der inkluderer turismeerhvervet, og det kan fx være i et tættere samarbejde med erhvervshusene.

Der har løbende været en koordinering med erhvervshusene omkring certificeringsindsatsen – særligt i den sidste del af projektperioden, hvor det ikke var muligt at nå at igangsætte flere certificeringsforløb, og hvor skaleringen af indsatsen også har været prioriteret. Det betyder, at turismevirksomheder, der ønsker rådgivning, vejledning og hjælp til at gennemføre et certificeringsforløb – både i og uden for storbyerne – kan få dette via henvisning til erhvervshusene.

Forankringen af certificeringsindsatsen i dansk turisme styrkes desuden ved, at al udviklet materiale – herunder certificeringsfilm, guides om certificering og kommunikation samt inspirationscases mv. – gøres tilgængeligt online via partnerskabets website groenturisme.dk. Dermed bliver det lettere for nye turismevirksomheder og lignende projekttiltag at få adgang til viden og ressourcer, og ikke mindst for destinationer at videreføre indsatsen lokalt uden at skulle starte fra bunden.

Den viden og de samarbejdsflader, der er opbygget gennem projektet, udgør et solidt fundament for at fastholde og videreudvikle certificeringsindsatsen. Det skaber gode forudsætninger for, at

4. Forankring/videreførelse efter projektperioden

endnu flere turismeaktører – særligt hoteller og attraktioner – kan blive en del af den grønne omstilling og bidrage til opfyldelsen af pejlemærker og indikatorer i den nationale strategi Veje til bæredygtig turismevekst.

Indsats 3: Grøn omstilling af overnatningskapacitet

Den opdaterede DGNB-villa manual indeholdende bygningstypen feriehuse indgår i dag som en fast del af de udbudte certificeringstyper, som Rådet for bæredygtigt byggeri administrerer og videreudvikler.

I forhold til at dele erfaring og viden fra udviklingsarbejdet med DGNB-Villa manualen, pilottest af DGNB-Drift på et sommerhus samt udvikle anbefalinger til feriehusejers inspiration ift. bæredygtighed i feriehuset har DKNT og RFBB delt relevant materiale på egne hjemmesider, udgivet egne og fælles artikler der omhandler dette arbejde, deltaget på Building Green (Nordens største event for bæredygtighed på tværs af byggeriet). Dertil har DKNT, RFBB og Feriehusudlejernes Brancheforening udgivet en fælles artikel der beskriver arbejdet med de to feriehusordninger (DGNB-Villa og Koglemærket - Fokus på energi), og hvordan de supplerer hinanden i den grønne omstilling af feriehuse.

Arbejdet forsætter efter endt projektperiode, da DKNT løbende holder oplæg for relevante interessenter og samarbejdspartnere, hvor materialet vil blive præsenteret. RFBB arbejder ligeledes løbende med at klæde deres samarbejdspartnere på som fx Stark, XL-Byg, byggeproducenter til at kunne vejlede i DGNB-Villa certificeringen ved henvendelser fra fagfolk og i forlængelse heraf deres møde med bygherre (feriehusejerne).

I forhold til at dele viden fra udviklingsarbejdet vedrørende idékataloget "Bæredygtig planlægning af sommerhusområder" har DKNT ligeledes delt og omtalt kataloget på egen hjemmeside, udarbejdet artikel mm. Dertil anvender vi i dag viden og værktøjer fra kataloget i vores udviklingsprojekter vedrørende at udvikle og nytænke sommerhuskapaciteten samt de områder de skal ligge i.

Hos DKNT vil DGNB- Villa manualen, de udarbejdede anbefalinger samt idékataloget mm. indgå som et af flere værktøjer, vi bruger i vores fremadrettede arbejde med at styrke den grønne omstilling af feriehuskapaciteten - enten ved nybyg, renovering, drift eller ved at transformere eksisterende bygninger til ny overnatningskapacitet. Leverancerne vil komme til at fungere som dialogværktøj i vores møde med kommuner, udviklere og andre interessenter og som afsæt og viden der anvendes i det videre arbejde.

Indsats 4: Bæredygtig udvikling af erhvervsturismen i Danmark

Viden, cases, webinarer, film mv. fra virksomhedsforløb ligger offentligt tilgængeligt online. MeetDenmark har samlet al viden i et brugervenligt onlineunivers/katalog til inspiration til virksomheder. Universet vil fortsat blive opdateret med ny viden og formidlet til branchen. Det betyder at viden, værktøjer og cases fortsat bliver anvendt og delt via MeetDenmarks og medlemsdestinationsernes kanaler. Ligesom alt materiale er tilgængeligt på partnerskabets website groenturisme.dk.

Den/de tegningsberettigede for tilsagnsmodtager¹:

For- og efternavn	Dato og underskrift

¹ Hvis du har en bemyndigelse fra den tegningsberettigede til at underskrive perioderegnskaber, kan du også underskrive slutrapporten.